

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

VŠICHNI ZA JEDEN PROVAZ

1. PŘEDSTAVENÍ ŠKOLY

1.1 Základní údaje o škole

Sídlo školy:	Štolcova 21, Brno, 618 00
Název:	Mateřská škola, Brno, Štolcova 21
Právní forma:	příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol:	1. 9. 2004
Ředitelka školy:	Hana Palátová Šípková
IČO:	64327507
Telefon:	539008014, 539008016
Mobil:	604317290, 733730738
E-mail:	msstolcova21@msstolcova21.cz
Web:	www.msstolcova21.cz
Zřizovatel:	Úřad městské části města Brna Brno – Černovice Bolzanova 1, 618 00 Brno
Zpracovatel programu:	Hana Palátová Šípková a kolektiv MŠ, Brno, Štolcova 21

1.2 Charakteristika školy, počet tříd, historie

Původní budova, ve které byla umístěna mateřská škola, byla postavena v roce 1910 pro německé děti. Českým dětem byla přidělena v roce 1918. Mateřskou školu zde zřídili v roce 1929. V současné době je zde škola pro děti s autizmem.

Tato černovická škola byla dvojtřídní a patřila k jedné z nejlépe vybavených škol v pátém obvodu. V období války sloužila mateřská škola jako celodenní německá škola.

Po osvobození Brna v dubnu 1945 se začaly opravy a úpravy poničené budovy, aby se do ní mohly vrátit české děti. Trvalo pouze měsíc a děti mohly do své školy nastoupit.

V poválečném období procházela škola spoustou úprav. Společně s rodiči vytvářely učitelky pro děti prostředí, ve kterém se cítily spokojeně. Pracovaly podle svých možností i podle možností pro tuto dobu dostupných.

V roce 1951 byla dětem předškolního věku přidělena budova, kde původně sídlila obvodní rada, na Štolcové 21. 15. února 1952 byla mateřská škola slavnostně otevřena.

Do celodenního provozu docházelo 40 dětí pracujících matek. Postupně se počet navýší na 52 dětí. Aby mohly být děti rozděleny do dvou tříd, začíná v létě roku 1953 přístavba další třídy z ulice, do provozu byla uvedena v březnu 1954. Počet přijímaných dětí se postupně zvyšuje.

V roce 1957 je zde zřízena kuchyně, která vyvažuje pro 4 černovické mateřské školy.

Začátkem 60. let se mateřská škola stává po úpravách trojtřídní. Počet zapsaných dětí je 93.

V 60. letech docházelo do mateřské školy kolem 70 dětí.

V roce 1986 – 1987 byla mateřská škola na dobu jednoho roku uzavřena. Proběhla zde rozsáhlá rekonstrukce, z trojtřídní školy na školu dvojtřídní. Rekonstrukci budovy prováděl tehdejší podnik První brněnská strojírna, kterému škola patřila. Chodilo do ní 50 dětí rodičů, zaměstnaných v tomto podniku. Provozní zaměstnance přijímala a financovala taky PBS.

Počátkem devadesátých let vrátil podnik mateřskou školu městu Brno, následně městské části Brno – Černovice. Snížil se počet provozních a taky dětí - na 46. Je zrušena kuchyně, zprovozněna výdejna stravy. Ta se dováží z MŠ Elišky Krásnohorské.

1. ledna 1996 přešla škola do právní subjektivity. Zřizovatel školy je ÚMČ Brno – Černovice. Mateřská škola sama hospodaří s jí svěřenými dotacemi na provoz. Dovybavuje a vylepšuje prostředí budovy i zahrady. Rodiče přispívají měsíčním školným na neinvestiční náklady MŠ.

V roce 2001 probíhá v období letních prázdnin oprava střechy, financovaná obecním úřadem.

Oprava je velmi finančně nákladná, ale výsledek stojí za to. V plánu je rekonstrukce části budovy I. třídy, kde jsou nevyhovující prostory pro pobyt dětí i hygienické zázemí.

Do rozpočtu na rok 2003 je schválen návrh na rekonstrukci. Ta se uskutečňuje v době od 16. 6. – 15. 8. 2003. V půdních prostorech se zřizuje velká místnost pro hru i odpočinek dětí, rozšiřuje a modernizuje se hygienické zázemí. K 1. 9. 2003 může nastoupit k docházce 50 dětí.

Další rekonstrukce, podpořená státní dotací ve výši 8 000 000 korun, začala koncem června 2004 a trvala tři měsíce. Z dvojtřídní mateřské školy se vybudováním třídy v půdních prostorech nad hlavní budovou školy stala trojtřídní s 25 dětmi v jedné třídě.

Logopedická třída vzniká v prvních třech měsících roku 2007 ve zbylé části půdních prostor.

Provoz zahajuje 3. 9. 2007 s počtem 13 zapsaných dětí.

V současné době má mateřská škola čtyři třídy, celkem 75 zapsaných dětí.

V roce 2008 začíná celková rekonstrukce zahrady, která pokračuje až do roku 2015. Je vybudováno jednoduché dopravní hřiště, na zahradu jsou umístěny nové herní prvky, podporující přirozený pohyb dětí. Úpravami budovy i zahrady se rozvíjí a prohlubuje estetické cítění dětí.

1.3 Popis organizace výchovy a vzdělávání

Do MŠ jsou přijímány děti od tří let věku. Ředitelka může udělat výjimku, pokud se jedná o dítě zaměstnané matky, které je zralé pro přijetí do MŠ a je mladší tří let. Děti jsou přijímány formou „ Zápisu do MŠ“. Ten většinou probíhá v měsíci únoru pro následující školní rok. Nově přijaté děti začínají docházku do MŠ vždy v den zahájení nového školního roku. Pokud se v MŠ uvolní v průběhu školního roku místo, může nastoupit nové dítě, pokud splní podmínky nástupu do MŠ.

Výběr dětí do speciální třídy pro děti s vadami řeči probíhá souběžně se zápisem do běžných tříd MŠ. Děti projdou odborným vyšetřením psychologů a logopedů a na základě jejich doporučení jsou přijaty.

Spolupracujeme se ZŠ Kneslova, ZŠ Řehořova, ZŠ Štolcova 16, Statutárním městem Brno, MČ Brno-Černovice, Pedagogicko-psychologickou poradnou Kohoutova, SPC Veslařská, Základní uměleckou školou Charbulova, Sociálním domem Charbulova. Našimi partnery jsou rodiče dětí MŠ, kteří se nejen zúčastňují akcí pořádaných školou, ale zapojují se do její činnosti, sledují informace o dění v MŠ, podílejí se na programu MŠ.

Od roku 2007 se stáváme Fakultní mateřskou školou. Znamená to, že zde v průběhu roku konají praxi studentky pedagogické fakulty MU Brno pod odborným vedením cvičných učitelek.

Speciální pedagogové MŠ zajišťují prevenci vad výslovnosti u dětí z běžných tříd.

Učitelky v předškolní třídě Planetek ve druhém pololetí vedou Edukativně stimulační skupiny. V průběhu roku pracujeme s interaktivními tabulemi.

V rámci spolupráce je realizován keramický kroužek rodičů a dětí v keramické dílně MŠ.

Externí specializované firmy zajišťují předplaveckou výuku, výuku flétny, seznamování s angličtinou, poznávání přírody, canisterapii. Mimoškolní aktivity, které nejsou součástí výchovně vzdělávacího procesu, jsou směřovány do odpoledních hodin. Jejich nabídku určuje zájem rodičů.

Otužujeme děti nejen vzduchem a pohybem, ale i vodou.

Pro děti zajišťujeme divadelní představení, návštěvy planetária, muzea, výchovných programů a koncertů, jezdíme na výlety a pravidelně na školu v přírodě.

Uspořádání školy:

Tvar budovy MŠ je do písmene L. Vstupy do tří tříd jsou z průjezdu, do jedné ze školní zahrady. Z průjezdu do haly a odtud do třídy Planetek. Třída Hvězdiček a třída Kosmíků (logopedická) je v půdních prostorách a vstupuje se do ní po dřevěném schodišti z haly MŠ. Ze školní zahrady přijdete do třídy Sluníček. Provoz MŠ je od 6.30 hod. do 16.30 hod.

Děti se schází a rozchází ve třídě Planetek. Je to v době, kdy jejich počet je nižší, proto mohou být třídy spojeny. Pouze nejmladší Sluníčka začínají v 6.30 hod. ve své třídě.

Ve třídě Planetek jsou všichni společně od 16.00 hod. do zavírací doby MŠ, tj. 16.30 hod.

Zařazování do tříd:

Děti jsou zařazovány do tříd podle věku. První třída Sluníček je pro nejmladší věkovou skupinu 3-4 roky. Ve druhé třídě Hvězdiček jsou děti 4 – 5 roků. Do třídy Planetek chodí děti 5 – 6 leté a děti s odkladem školní docházky. Třída Kosmíků je logopedická a jsou zde děti věkově smíšené. Na zvláštní přání rodičů je dítě zařazeno do třídy, kterou si vyberou.

Počty dětí ve třídách jsou pro každý rok jiné, záleží na věkovém složení přijatých dětí.

Jednotlivé třídy:

Třída Sluníček je přímo v zahradě školy, do níž vedou i všechna okna této části budovy.

Děti pobývají v prostorné herně v přízemí, zde je i šatna a sociální zařízení.

V prvním poschodí je v půdním prostoru místo na hraní i na odpočinek.

Třída Hvězdiček má šatnu v přízemí budovy, hernu, která slouží i pro odpočinek, a sociální zařízení v prvním poschodí. Protože se třída nachází v původních půdních prostorách, světlo dopadá střešními okny. Třída je vybavena klimatizací.

Třída Planetek je v přízemí. Děti mají k dispozici šatnu, třídu, hernu neboli malou tělocvičnu, výtvarnou a keramickou dílnu a sociální zařízení. Část oken je do zahrady a část do ulice.

Logopedická třída je v prvním poschodí, patří k ní i samostatná výuková místnost pro individuální logopedii. Šatna pro tuto třídu je společná s šatnou Hvězdiček a je v přízemí školy. I v této půdní třídě je klimatizace.

Každá třída má své specifikum. Je vybavena a přizpůsobena věkovému složení dětí a jejich potřebám a zájmům.

Škola má 10 zaměstnanců, z toho pedagogických 7. Pedagogičtí zaměstnanci jsou přijímáni formou výběrového řízení, jednou z podmínek je patřičné vzdělání a zájem o práci v naší MŠ.

Ve speciální třídě pro děti s vadami řeči pracují dva speciální pedagogové se zaměřením na logopedii, surdopedii. Při zařazení integrovaného dítěte zde pracuje asistent pedagoga, jako jedenáctý zaměstnanec školy.

Ve školním roce 2015/16 působí ve škole jeden asistent pedagoga a to ve třídě Kosmíků.

2.CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

2.1 Filozofie programu obecně

Pracujeme podle vlastního školního vzdělávacího programu s názvem

VŠICHNI ZA JEDEN PROVAZ,

který vychází z Kurikula podpory zdraví v MŠ a Rámcového vzdělávacího programu.

Předškolní vzdělávání uskutečňujeme ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu pobytu dětí v MŠ vyskytnou.

Naším záměrem je mít kolem sebe šťastné a spokojené děti. Vést je už od útlého věku k přátelství a úctě nejen k lidem, ale i k sobě, ke zdraví a k praktickým dovednostem chránícím zdraví. Citlivě vést děti k poznávání krásy okolí, kouzla přírody, učit je estetice svého zevnějšku.

2.2 Cíle programu

Rozvíjet samostatnou osobnost se základy zdravého sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti, působící na své okolí.

Osvojit si základní pravidla chování a životních hodnot v mezilidských vztazích.

Umět pečovat o své zdraví.

Umět se učit, být tvořivý.

Mít vztah k přírodě i kultuře a chránit je.

Umět spolupracovat, umět řešit problémy.

Naučit se vážit si práce druhých, nejen kamarádů, ale i dospělých.

Dbáme na to, aby předškolní vzdělávání obsahovalo všechny oblasti rozvoje osobnosti:

1. Biologická – Dítě a jeho tělo
2. Psychologická – Dítě a jeho psychika
3. Interpersonální – Dítě a ten druhý
4. Sociálně kulturní – Dítě a společnost
5. Enviromentální – Dítě a svět

2.3 Prostředky k dosažení

- **Prožitkové učení** – nesmírně důležité pro celkový vývoj dítěte v tomto období, dítě získává přirozeně poznatky o všem, co ho obklopuje, s čím se setkává.
- **Hra** je nedílným a velmi účinným pomocníkem při výchově a socializaci dítěte.
- **Individuálně** přistupovat ke každému jedinci.
- Uspokojovat vhodnou formou **potřeby dětí**.
- Vytvářet dětem **podnětné prostředí**.
- **Posilovat sebedůvěru** ve vlastní schopnosti.
- **Respektovat** soukromí dětí.
- **Dát dětem prostor** pro otevřenost, vytvářet pocit blízkosti.
- Umět se vcítit do pocitů druhých.
- Být dětem **osobním příkladem** – všichni zaměstnanci MŠ.
- Autoevaluace, evaluace.
- Spolupráce s rodičovskou veřejností na základě otevřenosti a vzájemné úcty.
- Podílet se na akcích organizovaných obcí.

3. PODMÍNKY

3.1 Učitelka

Pedagogické pracovnice se učí přijmout nový postoj k vlastní práci a ke své roli ve třídě – jsou součástí celého kolektivu ve třídě s tím, že svými odbornými přístupy a metodami usnadňují dětem dělat to, co je jim příjemné.

Další vzdělávání o nových poznacích v pedagogice, psychologii, zdravotnictví, jsou součástí dalšího vzdělávání učitelek jak samostatným studiem, tak účastí na kurzech a seminářích. Paní učitelky nevnučují dětem své vědomosti, pouze poskytují informace a ponechávají na dítěti jejich zpracování. Činnosti s dětmi promýšlí tak, aby je co nejvíce oslovily.

Záměr:

Nadále chceme dalším vzděláváním získávat dostatek nových poznatků k práci s dětmi, navzájem si hospitovat, pokračovat v práci s diagnostikou dětí podle Dr. Šmardové a Dr. Bednářové a respektovat názory rodičů a dětí.

3.2 Částečně smíšené třídy

Mateřská škola má 4 třídy. 3 běžné a 1 speciální pro děti s vadami řeči. Ve třídách Sluníčka a Hvězdičky jsou děti částečně smíšené. Do třídy Planetky chodí děti rok před zahájením školní docházky. Logopedická třída má zapsáno 14 dětí od 4 do 6 let.

Do třídy Kosmíků je integrováno dítě se zdravotním znevýhodněním s asistentem pedagoga.

Je respektováno přání rodičů a dětí na zařazení do určité třídy / sourozenci, kamarádi aj./ Zařízení tříd je realizováno tak, aby odpovídalo věkovým skupinám dětí.

Paní učitelky respektují vývojové a individuální zvláštnosti dětí, umožňují dětem činnosti ne podle věku, ale schopností. Uplatňují individuální a skupinové formy práce.

Vychází z prožitkového učení.

Záměr:

Je velmi důležité vytvořit dobré podmínky pro práci s integrovaným dítětem. Naší snahou bude, abychom je bez větších problémů začlenili mezi ostatní děti.

Budeme vést starší děti k pomoci mladším dětem, umožňovat činnosti dle schopností dítěte.

Chceme vést děti k dodržování pravidel společného soužití.

Nebudeme klást důraz na soutěživost a výkonnost dětí.

3.3 Rytmický řád života a dne

Rodiče přivádějí dítě do mateřské školy v čase od 6.30 – 8.30 hodin. Učitelky přijímají děti vřídlně, přivítají se s dítětem i rodičem.

Jsou stanovena srozumitelná pravidla chodu MŠ a soužití ve skupině - pravidla soužití ve třídě vytváří učitelka spolu s dětmi. Děti si mohou pravidlo výtvarně zpracovat.

Bezpečnost dětí je zajištěna. Vstupní dveře se zamykají ve stanovenou hodinu. Pozdější příchod dítěte (nebo dřívější odchod z MŠ) rodiče nahlásí předem.

Učitelky respektují tempo dítěte, umožňují mu dokončit započatou činnost.

Vedou děti k vytváření hygienických a společenských návyků, učí je dovednostem.

Dětem je nabízeno dostatečné množství aktivit, učitelky jim poskytují co nejvíce příležitostí k spontánním činnostem.

U nově přijatých dětí vytváří návyk na pitný režim, u ostatních tento návyk upevňují.

Záměr:

Důsledněji trvat na dodržování školního řádu rodiči.

Chceme být důsledné při vytváření hygienických a společenských návyků / nutná spolupráce s rodinou. /

Rytmický řád dne přizpůsobovat měnícím se podmínkám.

Dobu odpoledního odpočinku přizpůsobovat potřebě dětí - pokud dítě neusne, zařadit nespací aktivity.

Vytvářet a podporovat návyk pitného režimu.

Učitelky budou věnovat pozornost únavě dětí, nebudou děti neúměrně zatěžovat.

Budeme motivovat děti k samostatnému jednání a rozhodování.

3.4 Tělesná pohoda a volný pohyb

Dodržujeme dostatečnou délku pobytu venku, nejméně 2 hod. denně, prodlužujeme pobyt venku dle povětrnostních podmínek na co nejdélší dobu, některé aktivity přenášíme hlavně v teplejším období na zahradu a budeme v tom pokračovat.

Po dohodě s rodiči a na základě konzultací s pediatrem otužujeme děti vodou. Postup otužování je daný jasnými pravidly a je nutné ho dodržovat ve spolupráci s rodiči.

Organizace dne v mateřské škole zajišťuje pravidelné střídání pohybu a odpočinku.

Dětem je umožněno čištění zoubků po obědě.

Všem je poskytována vyhovující a dostatečná strava, mají dostatek tekutin.

Je vytvářeno radostné a klidné prostředí.

Při volné hře mají děti optimální prostor i čas pro hru.

Jsou zařazována zdravotní, dechová a relaxační cvičení, cvičíme jógu. Jsou vytvářeny a upevňovány hygienické a společenské návyky.

Záměr:

Posilovat obranyschopnost organismu proti onemocnění pravidelným pobytem venku.

Vést rodiče k tomu, aby spolupracovali s učitelkami při otužování dětí, oblékali děti přiměřeně počasí, vhodně do teplé místnosti a pro pobyt venku.

Otužování dětí vzduchem zajistit při vhodných meteorologických podmínkách, co nejvíce pobytu venku, přenášení různých aktivit na zahradu. Zajistíme dostatečné větrání místností po odchodu dětí na pobyt venku.

Budeme sledovat vhodnou teplotu a vlhkost vzduchu v místnostech pro pobyt dětí.

Budeme chránit děti před UV paprsky při pobytu venku a při koupání ve školním bazénu.

Nebudeme bránit pohybovým aktivitám dětí.

Ve škole v přírodě, při vycházkách do přírody a výletech, budeme zařazovat sportovní činnosti.

3.5 Zdravá výživa

Dětem je poskytována vyvážená a plnohodnotná strava. Je zajištěn dostatek tekutin, děti mají vždy vodu k dispozici, nemusí o pití žádat. Pravidelný rytmus a řád je zajištěn, přesto je i flexibilní.

Při vytváření jídelníčku je dbáno jak na kvalitu / biolog. hodnota potravin, časové rozvržení příjmu potravy během dne/, tak i na kvantitu / energetická hodnota potravin/.

Je dbáno na snižování především živočišných tuků. Denně mají čerstvou zeleninu a ovoce, několikrát za týden zeleninové saláty.

Záměr:

Vytvářet a upevňovat u dětí návyk pití v průběhu dne. Dbát na zajištění klidu u jídla / ze strany provozních pracovníků zajistíme, aby respektovaly individuální tempo dětí při jídle /.

Spoluprací s vedením a zaměstnanci kuchyně budeme nadále prosazovat obohacování jídelníčku, také neopakování se stále stejných jídel.

Umožníme dětem volit si množství jídla. Planetky si budou samy chystat salát, nabírat polévku a mazat chléb.

Stále vylepšovat estetické prostředí pro stolování dětí. Ve spolupráci s rodinou se pokusíme učit děti konzumovat více ovoce a zeleniny/ děti některé druhy ovoce a zeleniny odmítají /.

K tomu využijeme nabídku lákavou úpravou ovoce či zeleniny. Podpoříme angažovanost rodičů k účasti při hodnocení stravování dětí.

Učitelky se seznamují formou konzultace s rodiči a formou dotazníku se stravovacími návyky v rodině a potřebami jednotlivých dětí. Je to velmi osvědčený způsob, jak se v této oblasti více seznámit a je dobré v tomto pokračovat.

3.6 Spontánní hra

Paní učitelky zajišťují dostatek pomůcek, materiálu a náradí k hravým a pracovním činnostem, s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem dětí, složení třídy, potřebám dětí.

Dětem je umožněn volný přístup k hračkám a výtvarnému materiálu.

Dětem je ponecháno dostatek času ke hře i k možnosti jejího pokračování - mohou si ponechat rozehranou hru / stavba, skládanka apod. / do odpoledne nebo příštího dne.

Školní zahrada je vzhledem k její rozloze a vybavení pro děti ráj.

Záměr.

Dále zajišťovat dostatek pomůcek a materiálu k obohacování spontánních činností dětí.

Budeme vést děti k dodržování stanovených pravidel / herní koutky - úklid - děti získají pocit bezpečí a jistoty, že hru najdou na stejném místě/.

Nadále používat různé formy / manipulace, experiment, konstrukce, tvoření/.

Rozdělovat prostor pro hru dětí, napomáhat dětem při hře volbou a navozováním situací, ale nevstupovat dětem do hry s úmyslem přeorganizování.

Budeme respektovat právo dítěte hru odmítnout.

Paní učitelky budou volit vhodnou míru pro zapojení se do herních činností /nemanipulovat s dětmi/. Hledat více příležitostí ke sledování dětí při hře.

Vedeme děti k možnosti svobodného rozhodnutí / chci si hrát s tím, na to apod./.

Zaměříme se na vytváření kooperativních her, na smysluplnost hry.

3.7 Podnětné věcné prostředí

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům. Nábytek odpovídá požadavkům. Hračky jsou umístěny viditelně, přístupné všem dětem. Na estetické výzdobě školy se podílejí paní učitelky společně s dětmi. Zahradka školy je velká, obklopena ovocnými zahradami, což dětem zajišťuje soukromí pro hru a všechny ostatní činnosti. Je to NÁŠ SVĚT VE SVĚTĚ.

Vnější i vnitřní prostředí školy je udržováno v čistotě. Děti nejsou vystavovány nadměrné zátěži počítačů, televize, videa. Dbáme na malou prašnost prostředí - jen malé množství textilií.

Pískoviště, ve kterém si děti hrají, je chráněno proti zdravotním rizikům, která přenáší drobná zvířata, síť, částečně je zastřešeno. Hračky na zahradu jsou umístěny v uzamykatelném zahradním domku. Děti mají možnost používat malé dopravní hřiště pod javorem v přední části zahrady. Veškeré vybavení zahrady odpovídá požadavkům na bezpečnost dětí.

Ve školním roce 2013/14 vznikla v půdních prostorách nad třídou Sluníček třída, která v dopoledních hodinách slouží jako „Školička“ pro 10 dětí. Zajišťuje plnohodnotné vzdělávání dětí, které nebyly přijaty do běžných tříd MŠ. Odpoledne je využívána pro mimoškolní aktivity dětí.

Záměr:

Vybudováním nových prostor pro zřízení Školičky, se dal rodičům dětí, které nebyly z nedostatku míst přijaty k celodenní docházce do MŠ, možnost vzdělávání jejich dětí s dostatkem mnohostranných podnětů k jejich aktivnímu rozvoji.

Realizace mimoškolních aktivit v nově vzniklé třídě nenarušuje chod mateřské školy.

3.8 Bezpečné sociální prostředí

Děti nacházejí v mateřské škole potřebné zázemí, klid a bezpečí.

Pro nové děti je vypracován adaptační program. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený.

Plánování vychází z potřeb a zájmů dětí, diagnostiky a zpětné vazby. Počty dětí ve třídách nejsou překračovány. Děti mají dostatek volnosti a svobody, která je vyvážena nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat potřebný řád / hygiena, stravování, pobyt venku/.

Denní řád je dostatečně pružný. Mezi dětmi jsou většinou pěkné neformální vztahy, také mezi dětmi a dospělými.

Záměr:

Dále zachovat a prohlubovat u dětí příjemné pocity z pobytu v MŠ, poukazovat na to, jak je potřebné mít kolem sebe kamarády – nebýt sám. Pro lepší adaptaci dětí na nové prostředí dále umožňovat rodičům návštěvy v mateřské škole při pořádání zahradních slavností i jiných akcí. Využívat předadaptační dny v MŠ. To znamená, že v průběhu měsíce května a června mají rodiče nově přijatých dětí možnost navštívit MŠ v předem dohodnuté době (9.30 – 11.30 hod.).

3.9 Participativní a týmové řízení

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém. Na plánování se podílí celý kolektiv. Všechny pedagogické pracovnice pracují v týmu. Ředitelka dává možnost každému vyjádřit se k problémům, projevuje zájem o názory druhých a o výsledky jejich práce, snaží se vytvářet ovzduší respektu, důvěry a bezpečí. Věnuje pozornost každému, s kým jedná. Vytváří příležitosti ke vzájemnému předávání zkušeností a konzultacím.

Záměr:

Apelovat na vztahy mezi pedagogickými a provozními zaměstnanci. Otevřenost v jednání, nebrat připomínky jako kritiku, hovořit o nich a řešit je. Je třeba se vždy snažit pomoci a najít z nenadálé situace východisko.

3.10 Partnerské vztahy s rodiči

Spolupráce mezi rodiči a učitelkami funguje na základě partnerství. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole. Mají možnost zúčastnit se různých programů.

Pro navázání vstřícných vztahů organizujeme setkání s rodiči (společná tvořivá odpoledne, opékání buřtů, pohádkový týden v MŠ, dny otevřených dveří, slavíme Vánoce, Den maminek, Den dětí s tanečními a kouzelnickými vystoupeními. Školní rok zakončujeme pasováním předškoláků na školáky a posledním spaním.

Pravidelně každý rok pořádáme desetidenní pobytový zájezd k moři do Caorle v Itálii.

Zájem rodičů o tyto akce je velký a účast hojná.

Učitelky jednají s rodiči taktně a diskrétně. Je konzultován společný postup při výchově a vzdělávání. Rodiče mají možnost zapůjčení odborných časopisů a knih ze školní knihovny.

Záměr:

Obohatit další vzájemnou spolupráci novými formami spolupráce. Ještě víc vtáhnout rodiče do dění MŠ, dát jim možnost pobytu v MŠ k uskutečnění vlastních nápadů.

Nabídnout nové poznatky a informace v oblasti výchovy a vzdělávání, zajistit spolupráci s odborníky / výživa, prevence social. patol. jevů, spolupráce s PPP apod./ Seznámit rodiče se Školním vzdělávacím programem a zapojit je účastí při jeho naplňování.

Nadále budeme při zjištěných problémech konzultovat s rodiči společný postup při jejich odstranění. V případě nedařící se spolupráce s některými rodiči hledat příčinu neúspěchu a snažit se ji odstranit. Chceme vytvořit společenství mateřské školy a rodiny prolínáním vlivů z rodiny do mateřské školy a opačně na základě vzájemné tolerance, partnerství a otevřenosti.

3.11 Spolupráce MŠ se ZŠ

Mateřská škola spolupracuje se dvěma základními školami – Řehořova, Kneslova. Spolupráce spočívá v návštěvách dětí MŠ v ZŠ a školní družině. Obvykle to bývá před zápisem do prvních tříd, kdy se děti seznámí s prostředím a částečně s výukou v první třídě. Dále pak děti MŠ chodí pravidelně cvičit do tělocvičny ZŠ Kneslova. V závěru školního roku se jdou podívat do školní družiny, aby poznaly, co se dělá po skončení vyučování.

Další spolupráce je mezi logopedickou třídou a SPC při ZŠ Štolcova a SPC při ZŠ Veslařská. Je na úrovni odborné spolupráce mezi pedagogy.

Záměr:

I nadále touto formou přiblížit nové prostředí, pozvat učitelku první třídy do MŠ před koncem školního roku, aby se pozdravila se svými budoucími prvňáčky a povzbudila je ještě víc ke vstupu do I. třídy.

Vymýšlet společně nové formy spolupráce, např. využití sportovního hřiště k atletice.

Rozvíjet další zajímavé formy spolupráce.

3.12 Začlenění MŠ do života obce

Zveme seniory do mateřské školy na vystoupení dětí – příchod jara, Vánoce.

Společně s učitelkami připravují program pro důchodce z Černovic k různým příležitostem. Zveme zástupce obce na akce, pořádané MŠ. Vystupujeme při rozsvěcování vánočního stromu.

MŠ má zřízeny webové stránky. O její činnosti se může tímto způsobem dozvědět celá veřejnost.

Záměr:

Nadále prezentovat činnost MŠ elektronicky i v tištěné podobě.

Připravovat programy pro důchodce.

Prispívat pravidelně do Černovin – v MŠ se stále dějí zajímavé věci.

4. Vzdělávání

I. téma :

- Kritérium „**Identita**“ / poznávání sebe samého, události spojené s prožíváním a uvědoměním si své identity, s čím se dítě setkává nebo se může setkat v budoucnu/.

Cílové kompetence dítěte:

- poznáním sebe samého si vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech, sklonech a schopnostech,
- umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč,
- umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku,
- má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích,
- dovede označit svoje potřeby/ tělesné, psychické, sociální, etické/ a přizpůsobit jim své chování,
- k problému přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný,
- má zvnitřnělou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel, přijatá pravidla se snaží plnit,
- dovede požádat o pomoc, když je v nouzi,
- chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých,
- uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti,
- snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí

II. téma

- Kritérium „**Společenství**“ / události a děje spojené s prožíváním a děním ve společnosti ve které dítě žije/.

Cílové kompetence dítěte:

- chápe, že lidé mají různé pocity, emoce, city, dovede je rozpoznávat, pojmenovat,
- rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat,
- komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace,
- v běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování

uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků / pohlaví, věk, jazyk, etnika, kultura, náboženství, životní úrovně, sociálního zázemí/.

- chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití,
- má vytvořené základní návyky společenského chování,
- rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv špatný nebo dobrý na jeho zdraví,
- je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat jiným,
- dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými,
- uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody,
- chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu,

III. téma

- kritérium „**Rozumět světu**“ / události spojené s přírodními jevy a společenskými ději ve světě, zaměřené na poznávání jejich podstaty i dopadů na prostředí a obyvatele, kteří v něm žijí/.

Cílové kompetence dítěte:

- dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky,
- je zvědavé, má touhu poznávat,
- rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví,
- má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se,
- chce poznávat své okolí, svět,
- prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou,
- ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje,
- u druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování,
- řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby,
- ví, že když řešení problému přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí,

IV. téma

- kritérium „**Aktivita**“ / události, při nichž vznikají záměrné aktivity, které ovlivňují životní prostředí a komunitu, ve které dítě žije/.

Cílové kompetence dítěte:

- má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát,
- dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly,
- dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji,
- rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti,
- podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody,
- chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba,
- nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života,
- má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny,
- je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí,

V. téma:

- kritérium „**Výchova ke zdravému životnímu stylu**“- události spojené s výchovou ke zdravému životnímu stylu, vytváření zdravých životních návyků.

Cílové kompetence dítěte:

- chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti,
- odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost,
- vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje,
- chápe, že zdraví není samozřejmostí a musí je chránit,
- má vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech),
- vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním, a že tyto potíže spolu mohou souviset,
- má vytvořenou představu o zdravé životosprávě,

5. EVALUACE

5.1 Způsoby evaluace

- Pozorování dětí
- Rozhovory s rodiči, dotazníky pro rodiče
- Komunitní a diskuzní kruhy s dětmi
- Diskuze na pedagogických radách
- Konzultace učitelek na třídě
- Hospitační činnost ředitelky školy

5.2 Kritéria pro evaluaci

1/Kritéria pro hodnocení učitelek:

- Aktivní, tvořivý a pozitivní přístup k dětem a všem zaměstnancům
- Otevřené vyjadřování názorů na pedagogických poradách
- Úroveň spolupráce učitelek na třídě
- Zájem o další vzdělávání
- Inicivace a zavádění nových podnětů do práce
- Kvalita a smysluplnost plnění obsahu TVP
- Plnění cílů ŠVP
- Odpovědné plnění mimopedagogických povinností
- Zodpovědný přístup k prezentaci MŠ
- Schopnost vytvořit bezpečné sociální prostředí dětem
- Úroveň komunikace s rodiči
- Úroveň řízených činností neomezující samostatné myšlení dětí
- Dodržování jednotných postupů v jednání s dětmi
- Individuální přístup k jednotlivci

2/Kritéria pro hodnocení dosaženého vzdělání dětí:

- Úroveň dosažených kompetencí předškolních dětí
- Samostatnost a zodpovědnost v jednání
- Úroveň řešení konfliktů
- Úroveň komunikace s dětmi i dospělými
- Schopnost pracovat v týmu a dělat kompromisy
- Umět samostatně vyhledávat informace
- Dovednost hájit svůj názor
- Úroveň sociální adaptace
- Spontánnost projevu dítěte a emoční uvolnění

3/Kritéria pro hodnocení podmínek:

- Snaha zaměstnanců upevňovat duševní zdraví a jít příkladem
- Upevňovat bezpečnou a přátelskou atmosféru
- Dát dětem dostatek prostoru pro spontánní hru a volný pohyb
- Zajistit bezpečné sociální prostředí
- Dodržovat zásady zdravé výživy
- Kvalita týmové práce a spolupráce
- Úroveň komunikace a spolupráce s rodičovskou veřejností
- Kvalita, kvantita a estetika didaktického a jiného vybavení
- Kvalita komunikativních dovedností celého týmu

Učitelky na třídách pracují podle Třídních vzdělávacích programů, které vychází ze Vzdělávacího programu pro daný školní rok a navazují na ŠVP. Obsahují soubor integrovaných bloků, které jsou rozpracovány do tematických celků a na dílčí tematické činnosti pro vzdělávání dětí.

PRAVIDLA PRO TVORBU TVP

- Mají písemnou formu
- Aktuálně vyplývají z momentální situace ve třídě
- Jsou tvořeny tak, aby pokud možno každé téma bylo uvedeno prožitkem
- Jsou zpracovány ve spolupráci obou učitelek
- Jsou pracovním materiálem s možností vpisovat, doplňovat, obměňovat
- Jsou obnovovány aktuálně dle potřeb a zájmu dětí jsou dostupná pro rodiče v šatně

Oblasti:

- Identita – události, spojené s uvědoměním si své identity a osobní rolí, které dítě prožívá a i těch, s nimiž se setkává
- Příroda – události, spojené s přírodními jevy a ději, zaměřené na poznávání jejich podstaty a jejich dopadu na prostředí a obyvatele, kteří v něm žijí
- Společenství – události, spojené s prožíváním a zvládnutím dějů a změn ve společenstvích
- Aktivita – události, při nichž vznikají záměrné aktivity, ovlivňující životní prostředí i komunitu, v níž dítě žije
- Vztah ke zdraví – události, spojené s vytvářením zdravého životního stylu, osvojování zdravých životních návyků

EVALUACE TVP

- Denně hodnotit svou práci – všechny učitelky
Udělal jsem dnes vše pro spokojenost dítěte, přiblížilo se k vytyčeným cílům vzdělávání v rámci svých možností?
- Po ukončení tematické části písemně do plánu – všechny učitelky
Co se povedlo a co ne, co bylo příčinou neúspěchu?
- 1x za rok – všechny učitelky
Autoevaluace.
- 2x ročně (indiv. podle potřeby) – zodpovídá třídní učitelka
Záznamy o dítěti
- Dle potřeby – všechny učitelky
Hodnocení prací, chování a projevů dětí.
- Průběžně – ředitelka MŠ
Přijímání námětů a hodnocení rodičů a ostatních pracovníků
- 2x za rok – zodpovídá třídní učitelka
Vyhodnocení funkčnosti TVP